

Kosmosa izziņas centrs iesaistās Eiropas kosmosa izglītības tīklā

Kosmosa izziņas centrs Cēsīs kopā ar Latvijas Universitāti un Ventspils Augstskolu īsteno Eiropas Kosmosa izglītības resursu biroja Latvijā (ESERO Latvija) iniciatīvu. Iesaistoties Eiropas Kosmosa izglītības resursu tīklā ESERO, centrs veicinās Eiropas Kosmosa aģentūras (ESA) izstrādāto izglītības resursu pieejamību Latvijā, pielāgojot tos latviešu valodai un Latvijas izglītības vadlīnijām, kā arī izstrādājot jaunus mācību materiālus un aktivitātes. To galvenais mērķis būs nodrošināt ikvienam – pedagogiem, vecākiem un bērniem, iespēju neatkarīgi no dzīvesvietas Latvijā brīvi izmantot kosmosa izpētē balstītus resursus, lai praktiski izzinātu dabaszinātnes, tehnoloģijas un risinātu pētnieciskus uzdevumus.

ESERO Latvija oficiāli atklāts 21. oktobrī Latvijas Universitātē. Tā ir Eiropas Kosmosa aģentūras (ESA) izglītības iniciatīva, kas veicina interesi par dabaszinātnēm, tehnoloģijām, inženierzinātnēm un matemātiku jeb STEM, izmantojot kosmosu un šīs nozares aktuālās problēmas kā resursu zināšanu aktualizācijā un apguvē.

Jaunā biroja atklāšanas pasākumā Kosmosa izziņas centra izglītības programmu vadītāja Annija Abzalone un Cēsu Valsts ģimnāzijas fizikas, astronomijas un inženierzinību skolotājs Mārcis Greiselis piedalījās diskusijā par skolēnu atbalstu un Latvijas STEM talantu attīstību. Tajā izglītības un kosmosa nozares pārstāvji pārrunāja,

kā kosmosa tematiku izmantot mācību procesā un veicināt jauniešu interesi par zinātni. Tāpat īpaša uzmanība pievērsta sadarbībai ar kosmosa nozari, kas Latvijā darbojas gan zinātnē, gan uzņēmējdarbībā un piedāvā jauniešiem plašas karjeras iespējas.

Kosmosa izziņas centrs partnerībā iesaistās ar pieredzi praktisku nodarbību veidošanā un kosmosa tematikas skaidrošanā dažāda vecuma apmeklētājiem. Savukārt sadarbība ar augstskolām un Eiropas izglītības tīklu ļaus izmantot plašāku mācību resursu klāstu, apmainīties ar pieredzi un sadarboties ar zinātniekiem un kosmosa nozares pārstāvjiem.

Šī partnerība ir iespēja stiprināt savu nozīmi zinātnes un tehnoloģiju izglītībā. Kosmosa izziņas centrs būs viena no vietām, kur ESERO izglītības resursi un idejas pārtaps praktiskās nodarbībās un projektos.

Partneri kopīgi plāno piedāvāt aktivitātes bērniem un jauniešiem no pirmsskolas vecuma līdz vidusskolai, kā arī viņu ģimenēm un pedagogiem. Skolēniem tās palīdzēs izprast, kā mācību stundās apgūtās zināšanas izmantot praktiskā problēmu risināšanā, attīstīt savas intereses un iepazīt ar zinātni un tehnoloģijām saistītas profesijas. Skolotājiem ESERO piedāvā profesionālās pilnveides iespējas, mācību materiālus un projektu idejas, ko izmantot ikdienas darbā.

Viens no pirmajiem sadarbības piemēriem bija 24. oktobrī Kosmosa izziņas centrā notikusī darbnīca “Misija: Mēness – plāno savu nosēšanos”, ko finansēja ESERO Latvija. Tajā bērni un vecāki vienā komandā plānoja nolaišanos uz Mēness. Darbojoties ar Mēness un Saules modeļiem, dalībnieki pētīja diennakts ritmu uz Mēness un, izmantojot gūto izpratni, zināšanas integrēja raķetes starta plānošanā, lai astronauti uz Mēness nokļūtu drošākajā laikā.

Atbildes bija jāmeklē pašiem, vērojot, salīdzinot un pamatojot savus secinājumus. Bērni trenēja kritisko un telpisko domāšanu, problēmu risināšanas un sadarbības prasmes, savukārt vecāki varēja iesaistīties izziņas procesā līdzās saviem bērniem. Ģimenes, tostarp bērni, darbnīcu atzina par aizraujošu.

“Kritiskā domāšana sākas tieši ģimenē. Mēs, vecāki, vēlamies, lai bērni spētu kritiski domāt un izvērtēt dažādas situācijas, taču šī prasme, tāpat kā citas, ir jātrenē. Vecāki var kļūt par labākajiem treneriem, iesaistoties izzinošā darbnīcā, kurā arī viņiem daudz kas ir nezināms. Bērni redz, kā vecāki mācās, uzdod jautājumus un izdara secinājumus, un tieši šajā kopīgajā procesā viņi pieredz kritiskās domāšanas pamatus,” uzsver Ilze Andersone, Kosmosa izziņas centra vadītāja palīgs.

Līdz ar Latvijas pievienošanos ESERO tīkls apvieno 23 birojus Eiropas Kosmosa aģentūras dalībvalstīs un asociētajās valstīs. Šogad iniciatīva atzīmē 20. gadadienu. Šajā laikā tās aktivitātēs visā Eiropā iesaistījušies 24,9 miljoni skolēnu, un atbalstu saņēmuši vairāk nekā 1,2 miljoni skolotāju un citu pedagogu.

ESERO Latvija līdzfinansē un tā darbību kopīgi pārrauga Eiropas Kosmosa aģentūra un Latvijas Republikas Izglītības un zinātnes ministrija.

Foto: Pauls Zvirbulis